

Katsaus korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöhön Suomessa

Tiivistelmä

Crazy Town Oy:n vuonna 2018 tekemässä selvityksessä tarkasteltiin yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä yksilöiden näkökulmasta. Selvityksessä tutkittiin millaisia yhteistyömuotoja yritysten ja korkeakoulujen välillä on, mikä yhteistyöhön motivoi ja mitä esteitä sille on. Selvitykseen osallistui korkeakoulujen ja yritysten edustajia Tampereen, Kuopion ja Kotkan alueilta. Vastaaajista 76% edustaa Tampereen korkeakoulujen henkilökuntaa.

Korkeakoulujen näkökulma

Korkeakoulujen yritys yhteistyö liittyy tavallisimmin opetukseen ja tutkimukseen. Merkittävimmät yritys yhteistyömuodot korkeakouluissa ovat yhteiset TKI-projektit, opiskelijoiden harjoittelut, yritysten täydennyskoulutukset ja aluekehittäminen. Yliopistoissa painottuvat TKI-projektit ja sopimustutkimus, ja yhteistyökumppani on usein kansainvälisesti orientoitunut yritys. Ammattikorkeakouluissa yritys yhteistyö liittyy useimmiten opiskelijoiden harjoitteluihin, opin näytteisiin ja yhteisen opetuksen järjestämiseen. Yhteistyö sijoittuu korkeakoulun lähialueille.

Yksilöillä on merkittävä vaikutus yritys yhteistyön toteutumiseen, sillä korkeakoulujen henkilökunnasta 15-20 % tekee valtaosan yritys yhteistyöstä. Eurooppalaisiin verrattuna suomalaisten korkeakoulujen yritys yhteistyö on suuntautunut keskiarvoa vähemmän hallintoon ja osaamisen liikkuvuuteen. Yritys yhteistyön hyötyjinä nähdään etenkin opiskelijat, ja yritys yhteistyötä tekevät korkeakoulujen edustajat kokevat sen jopa myönteisempänä kuin yritykset itse.

Korkeakoulujen henkilökuntaa yritys yhteistyöhön motivoi mahdollisuus soveltaa tutkimusta ja osaamista käytännössä, vaikuttaa yhteiskuntaan ja kehittyä asiantuntijana. Yritys yhteistyötä tekevästä joka toinen suosittelee sitä muille ja lähes puolet aikoo lisätä yritys yhteistyötä tulevaisuudessa. Rakenteilla ja kumppanuusohjelmilla voidaan vahvistaa yritys yhteistyötä, mutta loppujen lopuksi yhteistyötä ylläpitävät yksilöt eivätkä organisaatiot. Yhteistyön suurimmiksi haasteiksi koettiin työajan ja resurssien riittämättömyys. Tulevaisuuden mahdollisuuksina yritys yhteistyön edistämiseksi tunnistettiin henkilökunnan ja opiskelijoiden yrittäjä ja elinikäisen oppimisen tuomat mahdollisuudet.

Yritysten näkökulma

Yrityksissä tavallisin tapa tehdä yhteistyötä korkeakoulun kanssa on opiskelijan työharjoittelu ja TKI-projektit. Tutkimustulosten kaupallistamiseen tähdännyttä yhteistyötä teki vain muutama yritys. Yritysten tärkeimmät tavoitteet korkeakoulu yhteistyössä ovat uusien tekijöiden löytäminen ja rekrytointi, uuden teknologian tai osaamisen hyödyntäminen ja oman innovaatiotoiminnan kehittäminen. Merkittävimmiksi esteiksi yhteistyölle nähtiin korkeakoulujen tietämättömyys yrityksen tarpeista ja yhteydenpidon puute. Yritykset toivovat korkeakouluilta aktiivisuutta ja yhteydenpitoa yhteistyö mahdollisuuksien selvittämiseksi.

Yritysten edustajat kokevat, että opiskelijat hyötyvät yritys yhteistyöstä kaikista eniten. Yrityksissä yhteistyön aloitteellisena osapuolena nähdään korkeakouluja useammin opiskelija, joka voi selittyä sillä, että korkeakoulut eivät tunnista kaikkia yritys yhteistyön muotoja. Lähes puolet yrityksistä olivat tyytyväisiä korkeakouluyhteistyöhönsä ja noin joka toinen aikoo lisätä yhteistyötä tulevaisuudessa.

Suosituksia

Ratkaisuja yritys yhteistyön lisäämiseen on monia. Luottamus, aikaisempi suhde ja yhteisesti ymmärretty tavoite vauhdittavat yhteistyötä eniten. Yhteiset tilat, alustat ja palvelut auttavat korkeakouluja ja yrityksiä löytämään toisensa, sillä kaikilla ei ole yhteistyön vaativia kontakteja. Alustojen puitteissa järjestetyt tapahtumat luovat uusia suhteita korkeakoulujen ja yritysten välille. Yhteistyön mahdollisuuden ja edut eivät ole kaikkien korkeakoulujen henkilökunnan tiedossa, joista viestintää ja markkinointia lisäämällä tietoisuus kasvaa. Opiskelijoiden yritys yhteistyössä on vielä tunnistamattomia mahdollisuuksia, jotka ovat osittain jääneet korkeakouluilta hyödyntämättä.

Suosituksia korkeakouluille

- Korkeakoulujen on kehitettävä työelämäyhteistyöhön kannustavaa toimintakulttuuria sekä lisättävä vuorovaikutusta toimijoiden välille. Johdon sitoutuminen näkyy kannustamisena tutkimustulosten yhteiskunnalliseen hyödyntämiseen sekä panostuksina tutkijoille tarjottaviin innovaatiopalveluihin. Vertaistarinoilla työelämäyhteistyön hyötyjä tehdään näkyväksi ja motivoidaan yhteistyöhön.
- Edistetään henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuutta ja heidän mahdollisuuksiaan monipuolisiin urapolkuihin. Henkilövaihto-ohjelmat tarjoavat uudenlaisia tapoja hyödyntää ja kehittää asiantuntijuutta. Korkeakoulut voivat myös oma-aloitteisesti käynnistää liikkuvuutta edistäviä ohjelmia. Hyödynnetään paremmin opiskelijoiden harjoitteluja ja henkilökunnan yrittäjyyttä yritys yhteistyön edistämässä.
- Tulevaisuudessa korkeakoulu on ympäristö, minkä puitteissa monialaista yhteiskehittämistä luodaan. Luodaan korkeakouluihin monipuolisia innovaatioalustoja, missä korkeakoulujen ja yritysten jäsenet kohtaavat myös laajemmin kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa. Järjestetään opetusta innovaatioalustoissa niin korkeakoulujen opiskelijoille kuin yritysten henkilökunnallekin. Varmistetaan innovaatioalustojen monipuolinen toiminta uusia työrooleja perustamalla.

Suosituksia tutkimus- ja innovaatiopolitiikan tekijöille

- Korkeakoulujen yritysysteistyö jää huomaamatta, kun yhteistyö tapahtuu virallisten rakenteiden ulkopuolella. Rakennetaan uusia mittareita, jotta yritysysteistyön monialaisuus tunnustetaan paremmin.
- Julkinen sektori voi ohjauksella ja rahoituksella edistää henkilökunnan ja opiskelijoiden liikkuvuutta. Edistetään korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä vaihto-ohjelmilla, joissa julkinen sektori voi toimia koordinaattorina.
- Julkisella sektorilla on roolinsa innovaatioalustojen toiminnassa. Autetaan luomaan kumppanuuksia yritysten ja korkeakoulujen välille ja edistetään innovaatiotyötä resursseja ja palveluja tarjoamalla.
- Työn murroksessa kannustetaan korkeakouluja kohdentamaan opetustarjontaa muuttuvan työelämän tarpeisiin.

Tausta ja viitekehys

Tiivistelmä ja suositukset perustuvat selvitykseen, jonka Crazy Town Oy toteutti yhteistyössä University Industry Innovation Network -verkoston asiantuntijoiden kanssa 1-9/2018¹. Aineisto kerättiin Tampereelta, Kuopiosta ja Kotkasta sähköisellä kyselyllä (n = 1153, joista 946 edusti korkeakoulujen henkilökuntaa ja 207 yrityksiä), haastatteluilla ja työpajoissa. Alueet valittiin edustamaan erilaisia korkeakoulujen toimintaympäristöjä, joissa oli käynnissä kampusympäristöön liittyvä kehittämiskokonaisuus ja sitä kautta valmius hyödyntää selvityksen suosituksia.

Selvityksen viitekehys pohjautuu suurimpaan aiheesta tehtyyn eurooppalaiseen tarkasteluun *The State of University-Business Cooperation in Europe*². Viitekehys lähestyy korkeakoulujen työelämäyhteistyötä 14 erilaisen yhteistyön muodon kautta yksilöiden näkökulmasta: mikä motivoi ja kannustaa henkilökunnan jäseniä työelämäyhteistyön tekemiseen sekä millaisia ovat mielletyt yhteistyön esteet.

Selvityksen ovat rahoittaneet opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Lisätietoja:

Neuvotteleva virkamies Pirjo Kutinlahti, TEM, pirjo.kutinlahti@tem.fi, puh. 029 504 8260
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen, OKM, ulla.makelainen@minedu.fi, puh. 029 533 0223

¹ Tekijät: Pekka Jääskö, Mikko Korpela, Matleena Laaksonen & Toni Pienonen (Crazy Town Oy). Todd Davey & Aarno Meerman (UIIN). Selvitys ladattavissa [täältä](#)

² [The State of University-Business Cooperation in Europe](#). Davey, Todd; Meerman, Arno; Galan Muros, Victoria; Orazbayeva, Balzhan & Baaken, Thomas (2018).